

Danmarks Statistik
Maciej Truszczynski
E-mail: mtr@dst.dk

Den 9. juni 2020

Høringssvar til Vores Mål delrapporterne - Vores Planet og Vores Samfund

Dette høringssvar indeholder kommentarer og forslag fra Dansk Erhverv, der kan være med til at sikre en kobling imellem de supplerende nationale indikatorer og danske virksomheders arbejde med Verdensmålene.

Generelle bemærkninger

Dansk Erhverv finder det vigtigt, at danske virksomheder uagtet deres størrelse kan genkende sig selv i indikatorerne. Dansk Erhverv anbefaler derfor, at det opgøres og kommunikeres, hvor mange af de endelige indikatorer, der er indgivet fra forskellige samfundssektorer, herunder fra erhvervsaktører, samt at mængden af indikatorer så vidt muligt begrænses, så materialets størrelse ikke forstyrrer budskabets klarhed. Desuden finder Dansk Erhverv, at de supplerende nationale indikatorer, og særligt de tilhørende kilder, ikke bør være politiserende, men så nøgternt beskrivende som muligt. Desuden kan nogle indikatorer med fordel fremhæves som værende af større betydning for målenes indfrielse end andre. For eksempel er en indikator om "Kvalitet af grundvandet" vigtigere end "Andel elever, der er tilfredse med toiletforholdene". I forhold til offentliggørelsen af den endelige rapport er det vigtigt fortsat at arbejde for folkelig forankring og opbakning til Verdensmålene, herunder via letforståelig og målrettet kommunikation til de mange forskellige målgrupper i Danmark. Dette fokus bør fastholdes efter offentliggørelsen.

I 2019 foretog Dansk Erhverv en medlemsundersøgelse med fokus på danske virksomheders engagement i og arbejde med Verdensmålene. Undersøgelsen viste, at den altovervejende årsag til at nogle virksomheder ikke arbejder med verdensmålene er, at de ikke tror at det er relevant, fordi de primært opererer i Danmark (Alle ombord, 2019). De rette nationale indikatorer har således potentiale til at få flere virksomheder til at byde ind med deres bidrag til målenes indfrielse. Af den grund bakker Dansk Erhverv varmt op om Vores Mål projektet og arbejdet med supplerende nationale indikatorer for Verdensmålene.

Specifikke bemærkninger

Verdensmål 7 – Bæredygtig Energi

7.1. iv. Andel klimaneutrale køretøjer (Dansk Erhverv forslag)

CO₂-udledningen fra person- og lastbiler udgør over en tredjedel af Danmarks samlede CO₂-udledning. Derfor mener Dansk Erhverv, at det er vigtigt at kunne følge den nationale udvikling inden for køretøjer, der betragtes som klimaneutrale.

Anbefaling: Dansk Erhverv anbefaler en national indikator, der operationaliseres som andelen og antal af køretøjer, der kan betragtes som klimaneutrale, fx personbiler, varebiler, lastbiler og special kø-

retøjer, som udelukkende kører på klimaneutrale brændsler som VE-brint, biogas, min 90% bio-brændsler eller el. Dette bør opgøres i procent og antal. Disse tal kan findes på Energistatistik (Energistyrelsen).

Verdensmål 8 – Anstændige jobs og økonomisk vækst

8.3.i. Virksomhedsfremme

Delmålet handler om at skabe gunstige betingelser for virksomhedsvækst og dermed jobskabelse. I en dansk kontekst vil man belyse dette ud fra antal vækstiværksættere og vækstvirksomheder. Indikatoren foreslår hertil at antal vækstiværksættere sættes i forhold til det samlede antal nye virksomheder i *startåret* med mindst 5 ansatte.

Anbefaling: Eurostat benytter slutåret af vækstperioden. Dansk Erhverv anbefaler, at Danmark bør gøre det samme. På den måde vil vi i højere grad kunne benytte data til benchmarking.

8.4.ii. Ressourceproduktivitet

Indikatoren foreslår at måle ressourceproduktiviteten på to måder: Ressourceforbruget, for at kunne følge det samlede ressourceforbrug i økonomien samt bruttotilvæksten, som udtrykker effektiviteten i produktionen. Figur 7 viser ressourceforbruget på produktion af varer fordelt på brancher.

Anbefaling: Dansk Erhverv anbefaler at læsevejledningen til figur 7 fremhæver, at det interessante er de individuelle branchers udvikling over tid, da brancherne på tværs har meget forskellige udgangspunkter og sammenligningsgrundlaget mellem brancherne ikke er sigende.

8.5.iii. Andel virksomheder der har medarbejdere ansat på særlige vilkår

Ansættelser på særlige vilkår bør ikke være et mål i sig selv og afspejler ikke nødvendigvis hvor rummeligt et arbejdsmarked vi har, eftersom en del lønmodtagere med nedsat arbejdsevne som følge af enten sygdom eller handicap er ansat på helt ordinære vilkår.

Anbefaling: Dansk Erhverv anbefaler, at målingen af andelen af virksomheder med medarbejdere ansat på særlige vilkår erstattes af en måling af andelen af virksomheder, der har ansat medarbejdere med nedsat arbejdsevne, uanset hvilke ansættelsesvilkår, de er ansat under.

8.5.iv. Borgere i beskæftigelse i risiko for fattigdom

Den supplerende indikator opgøres som andel af personer i beskæftigelse med en disponibel indkomst under 60 pct. af medianen.

Anbefaling: Dansk Erhverv mener ikke at det giver mening at tale om 'working poor' i en dansk kontekst, hvor vi sammenlignet med mange andre lande har relativt høje mindstelønninger, en stor jobmobilitet og stor social mobilitet. Det foreslås, at indikatoren udelades.

8.8.i. Arbejdsulykker

Den supplerende indikator måler på anmeldte arbejdsulykker set i forhold til antal fuldtidsbeskæftigede og opgøres i procent.

Anbefaling: Dansk Erhverv antager at de anvendte data stammer fra Arbejdstilsynet over anmeldte arbejdsulykke til AT – dvs. for arbejdsgiver og med mindst en dages sygefravær. Dette bør specificeres. Det bemærkes, at der er forskel på nationale definitioner af arbejdsulykker. Overskriften i figur 15 er antal arbejdsulykker efter branchebeskæftigelse (procent). Her er det ikke *antal*, men fordelingen set på frekvens/hyppighed.

8.9.i. Antal Green Key-certificerede hoteller

Dansk Erhverv støtter op om brugen af Green-Key.

Anbefaling: For at give et dækkende billede af miljøcertificerede turismevirksomheder er det vigtigt at medregne de officielt anerkendte miljømærker i Danmark, EU Blomsten og det nordiske Svanemærke. Certificeringen dækker blandt andet hoteller, konferencecentre og restauranter. For eksempel er en lang række hoteller i Danmark Svanemærket.

Verdensmål 9 – Industri, Innovation og Infrastruktur

9.1.i. Kapacitet i elforsyningen

Elforsyningen er en del af vores infrastruktur, og består i dag af flere forskellige typer af energiproduktion. Den supplerende indikator operationaliseres som den samlede årlige el-kapacitet efter produktionstype.

Anbefaling: Dansk Erhverv anbefaler, at indikatoren i højere grad skelner imellem typer af brændsler i elforsyningen. Det kan fx være bæredygtig biomasse eller syntetiske brændstoffer (electro-fuels). Der kan evt. laves en kategori, der favner ”bæredygtig klimaneutral biomasse”.

9.4.i. CO₂ udledning for erhverv efter brancher

Dansk Erhverv anbefaler, at der skelnes mellem national og international transport.

9.4.ii. Virksomheders energiintensitet opgjort på brancher

Dansk Erhverv anbefaler, at der skelnes mellem national og international transport.

9.4.iii. Udvikling i CO₂-udledning fra transport

Dansk Erhverv anbefaler, at der skelnes mellem national og international transport.

9.c.i. Virksomhedernes omsætning ved e-handel

Den supplerende indikator opgøres med fokus på virksomhedernes salg og køb ved anvendelse af e-handel efter brancher. Indikatoren opgøres ud fra en segmentering af en række brancher - det er en god måde at gøre det på.

Anbefaling: Ift. til branchekategorien; ’Handel og transport mv.’ anbefaler Dansk Erhverv at Handel og Transport opdeles i to separate branchekategorier, da det til fremtidigt brug er fordelagtigt at kunne se en udvikling fra hver af de to brancher. Brancherne er hver især for omfangsrige at inkludere i en enkeltstående kategori. Dette gør sig ligeledes gældende ved operationalisering af **Indikator 9.3.i.**

Verdensmål 10 – Mindre ulighed

Danmark er et af de mest lige samfund i verden, og vi har en høj social mobilitet. Af den grund er det ikke alle FN's målsætninger fra dette Verdensmål, der giver mening i en dansk kontekst. Dansk Erhverv anbefaler dog, at der fremfor at udtænke og opfinde nye indikatorer til dette verdensmål, i højere grad udvikles indikatorer, der kan supplere FN's eksisterende hovedindikatorer og delmål. FN har det rigtige fokus: Økonomisk ulighed er et problem i det omfang, det betyder, at der er en gruppe (de 40 pct. laveste indkomster), der er indkomstmæssigt 'hægtet af' resten af samfundet – derfor måler FN om disse 40 pct. er ved at indhente resten eller tværtimod sakker mere og mere bagud. Indikatorerne bør perspektivere og forklare den nationale udvikling inden for dette Verdensmål - set i lyset af den velstand og lighed vi har i et land som Danmark. Dansk Erhverv finder desuden, at aftaler om løn et anliggende, der i Danmark vedrører arbejdsmarkedets parter, og derfor ikke bør gøres til et politisk anliggende.

10.1.i. Indtægtsudviklingen i top og bund, før og efter skat

Den supplerende indikator opgøres som udvikling i indkomst for de 10 pct. rigeste, gennemsnittet (medianen) og de 10 pct. fattigste. Da Danmark er et af de mest lige samfund i verden, og vi har en høj social mobilitet giver det ikke mening at 'copy-paste' målsætningerne fra dette verdensmål til en dansk kontekst. Andelen af lønmodtagere, der arbejder på deltid, og indkomstniveauet for grupperne på overførselsindkomst, har stor betydning andelen af danskere med en indkomst under median-indkomsten. Samtidig er vis afstand mellem offentlige ydelser, der udbetales til ledige i arbejdsstyrken, og mindstelønningerne med til at sikre en høj social mobilitet. Medianindkomsten opgjort på individniveau er derudover en problematisk indikator, fordi den ikke siger noget om husstandsindkomsten og den enkeltes formue/husstandens formue i øvrigt.

Anbefaling: Dansk Erhverv anbefaler at denne indikator ikke inkluderes i den endelige rapport.

10.3.i. Betydning af forældres baggrund for indkomst (Dansk Erhverv forslag)

Fokus for indikatoren er forældres uddannelse og bopælsområde ved opvækst - social baggrund har indflydelse på indkomst, uddannelse og arbejdsmarkedstilknnytning.

Anbefaling: Dansk Erhverv anbefaler en indikator, der belyser sammenhængen mellem forældres socioøkonomiske baggrund og etnicitet. Denne sammenhæng er en relevant faktor ift. børns arbejdsmarkedstilknnytning og indkomst.

10.3.ii. Løndiskrimination på arbejdsmarkedet

Det er misvisende at beskrive denne indikator som løndiskrimination. Det viser nogle lønforskelle mellem nogle gennemsnitsgrupper, men det er en kendt sag, at størstedelen af forskellen kan forklares med det kønsopdelte arbejdsmarked - og det har ikke noget med diskrimination at gøre.

Anbefaling: Dansk Erhverv anbefaler, at denne indikator udgår og fx erstattes med en indikator for, hvor mange sager om løndiskrimination, der behandles i Ligebehandlingsnævnet og ved domstolene.

10.5.i. Finansiell gennemsigthed

Regulering af de globale finansielle markeder, som delmål 10.5 omhandler, kan have en betydning for den globale ulighed, men har ikke noget at gøre med 'papers' skandalerne og slet med den danske udbyttesag. Tax Justice Network vurderes at have en politisk dagsorden, og en evt. finansiell indikator bør derfor ikke tage udgangspunkt i disse tal, men snarere i tal fra OECD eller EU.

Anbefaling: Dansk Erhverv mener ikke, at denne indikator bør medtages.

Verdensmål 12 – Ansvarligt forbrug og produktion

12.7.iii. Kommuner, regioner og statens grønne indkøb (Dansk Erhvervs forslag)

Delmål 12.7 fokuserer på at promovere bæredygtighed i offentlige indkøb. Der skal hertil fremmes bæredygtig offentlig indkøbspraksis i overensstemmelse med nationale politikker og prioriteter. Det vil derfor være givende at få indblik i prioriteringen af grønne indkøb i det offentlige. I denne indikator eksisterer der ligeledes en direkte kobling til: *Delmål 13.2. Indbyg tiltag mod klimaforandringer i nationale politikker*

Anbefaling: Dansk Erhverv anbefaler at få en indikator med fokus på kommuner, regioner og statens årlige benchmarking af grønne indkøb. Dette kan måles halvårligt i forhold volumen af grønt forbrug ud af total samt volumen ud af total som markedsprøves. Dette bør måles i kroner. Data er tilgængeligt via Kommunedata og Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen.

12.b: Skab bedre værktøjer til at overvåge effekterne af bæredygtig turisme

Delmål 12.b handler om at overvåge påvirkningen af turismen og om at skabe bedre værktøjer til at overvåge effekterne af bæredygtig turisme. Fordi indikatoren handler om at overvåge påvirkningen af turismen, set i forhold til bæredygtighed, bør der tilsvarende være fokus på turister og deres ophold i Danmark. Indikatoren fremstår i den nuværende form ensporet, da der kun fokuseres på effekten af rejste kilometer af danskeres ind- og udlandsrejser.

Anbefaling: Dansk Erhverv anbefaler, at målepunkterne til delmål 12.b benytter de samme indikatorer, som internationale organisationer som OECD, UNWTO og ETC (European Travel Commission) arbejder for at udbrede. Et fælles sæt af internationale indikatorer muliggør sammenligning på tværs af lande. I Danmark er det VisitDenmark (hørende under Erhvervsministeriet), som bidrager til udvikling og identifikation af indikatorer i samarbejde med de ovennævnte organisationer. The European Travel Commission har fastlagt 12 indikatorer, som kan anvendes på både nationalt, regionalt og lokalt niveau. Udviklingen af indikatorerne foregår fortsat, og målet er, at de skal kunne anvende af organisationens 33 medlemslande, herunder Danmark.

1. Turismeintensiteten (antal turister el. overnatning vs. befolkning)
2. Turismetæthed (antal turister el. overnatninger vs. areal)
3. Turisternes tilfredshed
4. De lokale beboeres tilfredshed
5. Sæson: overnatninger per måned
6. Sæson: andel i højsæson
7. Kapacitetsudbud (senge) per indbygger
8. Døgnforbrug

9. Opholdslængde
10. Beskæftigelseeffekter (VisitDenmark har tal på beskæftigelseeffekt helt ned på kommuneniveau)
11. CO2-aftryk (de nærmere miljøtekniske indikatorer er fortsat uafklarede)
12. Certificeringer på overnatningssteder. Her findes der flere, fx Green Key, Svanemærket mv.

Kilde: Statusanalyse af turismens udvikling og konkurrenceevne. Kapitel 12. <https://www.visitdenmark.dk/api/drupal/sites/visitdenmark.com/files/2019-11/Statusanalyse%20af%20turismens%20udvikling%20og%20konkurrenceevne%202019.pdf>

Verdensmål 13 – Klimaindsats

Dansk Erhverv støtter op om de supplerende indikatorer, der er inkluderet i det tilsendte materiale, så længe at virksomhederne ikke vil opleve en ekstra byrde forbundet med målinger mv.

Verdensmål 14 – Livet i havet

14.4.ii. Andelen af det danske fiskeri, som er MSC og ASC certificeret

Mindre rettelse: I teksten der kommer med begrundelse for indikatoren, fremgår flg.: ”Hos **Dansk Supermarked** og COOP er ambitionen at samtlige fiske- og skaldyrsprodukter skal være ASC- eller MSC-certificerede inden 2020”. Dansk Supermarked betegnes i dag som **'Salling Group'**.

Med venlig hilsen,

Malene Thiele

CSR-Chef, Dansk Erhverv